

Projektbeskrivelse: Forslag til pilotprojekt Basar under Buen (Roma Basar).

Udfordring/Problemstilling:

Området omkring Nørrebro St - mere specifikt området under togbroen foran Føtex - er over en årrække blevet et yndet opholdssted for en større gruppe personer med især Romani baggrund.

Mange af dem tager opstilling og handler med genbrugsting som brugt tøj og elektronik i form af gamle mobiltelefoner, tablets, keyboards, og tv-skærme af tvivlsom kvalitet. I perioder tilkaldes politiet flere gange om dagen.

Når politiet kommer, så løber sælgerne fra deres varer, og herefter tilkaldes et renholdsselskab fra kommunen, der rydder op og bortskaffer de efterladte genstande. Disse genstande har som oftest ingen synderlig værdi og køres til genbrug.

Der er en del klager til kommune og politi over støj og utryghed. Ligesom der har været nogle fysiske konflikter, der med mellemrum har krævet myndighedernes indblanding. Nogle af konflikterne har involveret medlemmer af "kræmmerkredsen" og eksterne (f.eks. kom 2 fulde eks-jugoslavere i slagsmål med én af kræmmerne), mens det i andre tilfælde primært har bestået af interne skænderier og uenighed med kunder.

Kræmmermarkedet er ulovligt og foregår uden tilladelse. Problemet har været vedvarende i op til 10 år. I de tidligere år var det kun i den periode, hvor det er mest attraktivt at opholde sig udendørs. Men i de senere år har aktiviteten været aftagende i vinterperioden, men er ikke helt ophørt.

Nogle kræmmere tager ophold med deres genstande på fortovet under togbroen, hvilket gør arealet svært fremkommeligt for borgere og bidrager til en stemning af utryghed. Dels opleves det som om, at området er uden for normal social kontrol, og dels peger flere på, at det må være tyvekoster, der sælges.

Myndighederne har gjort en række ihærdige forsøg på at få opløst aktiviteten. Herunder med virkemidler som øget politipatruljering, udskrivning af bøder og senest med afskærmning af arealet i form af midlertidige hegn.

Renhold Center Nord oplyser, at de gennem årene har set en stigende udvikling i omfanget af affald, og at de i gennemsnit bruger 2 timer hver dag på at rydde op i området.

Udvalgte artikler der beskriver de oplevede udfordringer:

<https://kobenhavnliv.dk/kobenhavn/efter-klagestorm-fra-borgere-nu-er-politiet-til-stede-ved-noerrbro-station-hver-dag>

<https://kobenhavnliv.dk/nordvest/skrammel-og-lidelse-hvad-skal-vi-stille-op-med-lyngsies-plads>

Særligt afledt problem: Tyverier fra storskrald og genbrugspladser

Der er en udpræget opfattelse af, at mange genstande er tilvejebragt fra genbrugspladser, containere og storskralderum i boligforeninger i området. Der er mange borger rapporterede oplevelser af ulovlig indtrængen af personer med roma baggrund, som leder efter genstande de kan sælge. Viceværter og beboere oplever, at de må bruge tid på at rydde op efter ransagninger af deres skralderum. Låse brækkes op og der bruges ressourcer på både taktisk og teknisk sikring af arealerne. Det skaber desuden utryghed hos beboere, at de kan risikere at møde indsamlere af genbrug i deres baggård en sen aften. Livskvaliteten påvirkes af utryghed og det skaber en stærk uvilje over for gruppen.

Forslag til pilotindsats:

Foreningen Menneskebiblioteket arbejder for at fremme forståelsen for mangfoldighed og inklusion af udsatte grupper. Foreningen agter at søge Københavns Kommune om tilladelse til i en forsøgsperiode, at afholde et dagligt loppemarked/genbrugsbazar på arealet, som angivet i vedlagte plantegning.

Markedet skal tjene til at skabe bedre rammer for den handel, der allerede foregår med genbrugt elektronik og tøj.

Varer, som pt. forefindes på jorden, kan anbringes på et bord, så det ikke fremover opleves som tyvekoster, der fremvises. Fortove skal friholdes, så borgere uhindret kan opnå passage under togbroen. Der skal ryddes op hver dag, og støjniveauet skal nedbringes.

Et fælles vedtaget regelsæt, som alle kræmmere, der ønsker at sælge i bazaren, skal tilslutte sig, vil hjælpe med at få lagt grundstenene til en bedre kultur og en mere hensynsfuld omgang med arealerne.

En lovliggørelse vil forventeligt med tiden også bidrage til en bedre kvalitet i det udbud af varer, som markedets kræmmere vil medbringe.

Forslået løbetid: 2024-2026.

Vi vil gerne igangsætte så snart der foreligger en tilladelse fra TMF til at drive bazaren. Vi foreslår en projektperiode, der strækker sig over flere sæsoner. Så der er tid til at arbejde med at udvikle kulturen på bazaren. Undervejs vil vi løbende afholde dialogmøder suppleret med en årlig afrapportering til kommune og alle de primære samarbejdspartnere. Afrapporteringen skal fokusere på at gøre status for de allerede kendte problemfelter og kan danne grundlag for en beslutning om at fortsætte eller nedlægge pilotindsatsen.

Fremgangsmåde:

Vi vil i dialog med kræmmerne, forsøge at skabe en lovlig og organiseret ramme for handlen med genbrugsting. Alle kræmmerne registreres og tildeles et nummeret bord. De bliver alle medlemmer af bazaren og betaler på den måde et dagligt kontingent for medlemskab samt for at få udleveret bord, stol og anvist en plads.

Et korps af pladsmænd udpeges af kræmmerne til at forestå den daglige drift, opkrævning af kontingent, tilsyn med pladsen samt at sikre oprydning. Pladsmanden vil desuden skulle fungere som bindeled til myndigheder, der måtte dukke op for at føre tilsyn med området.

Pladsmandskorps:

Der vælges/nedsættes et frivilligt korps af pladsmænd blandt kræmmerne. Det er disse personer, som har ansvar for at holde pladsen og sikre, at alle overholder de fælles vedtagne regler for bazaarens kræmmere. Projektet skal finde midler til at der i pilotperioden kan tilknyttes en bazarkoordinator, der ansættes på deltid og får ansvar for at oplære nye pladsmænd, nye kræmmere samt føre det daglige tilsyn med bazaren og være overordnet bindeled til myndigheder og projektpartnere.

Kræmmerkredsen:

Det er nødvendigt med en bazarkoordinator, da vores dialog har afdækket, at kredsen af kræmmere løbende udskiftes. Ingen opholder sig i Danmark i mere end 90 dage og langt de fleste af de nuværende kræmmere, er her i 30-40 dage, og så tager de hjem i en periode inden de vender tilbage. Det anslås, at der er tale om ca. 50-60 personer, og at ingen af disse har permanent ophold i Danmark. Det har heller ikke været muligt at fastslå nogen form for fast boligforhold i kredsen. Mange især kvinder efterlyser adgang til badeforhold og klager over dårlig hygiejne.

Udkast til fælles regelsæt:

I dialog med kræmmerne udvikles et fair og solidarisk regelsæt, som alle kræmmere skal acceptere at overholde for at opnå adgang til lovlig handel på "genbrugsmarkedet".

Reglerne formuleres, diskuteres og vedtages på et fællesmøde i Juni 2024, så der er enighed i kredsen og opbakning til sanktionerne ved overtrædelser.

Første udkast til regler for kræmmerne: (skal drøftes og vedtages på dialogmøde)

Det er ikke tilladt at medbringe eller sælge tyvekoster til markedet.

Alle dine varer skal altid ligge på dit bord eller i din cykelkurv/vogn.

Det er ikke tilladt, at bedrive organiseret kræmmeri. En kræmmer kan kun råde over et bord.

Dit "fornavn" skal stå på bordet ved siden af dit bord nr.

Du skal betale for dit bord og din stol til pladsmanden, når du henter det.

Du skal aflevere dit bord og din stil til pladsmanden, når du er færdig.

Hvis politiet kommer hen til dig, så skal du kalde på pladsmanden, så han kan vise dem vores tilladelse.

Alle varer der ligger på jorden, bliver fjernet af politiet

Alle sælgere, som ikke har et bord, bliver fjernet af politiet

Alle sælgere skal hjælpe med at rydde op og holde rent. Ellers får de ikke et bord i morgen.

INGEN råberi og høj musik og støj. Der skal være ro og ryddeligt, så folk kan komme forbi uden at blive bange.

ENHVER, DER ikke følger reglerne, bliver bortvist og får karantæne fra at sælge på markedet.

Karantæne kan være alt fra 1-14 dage. Du kan også blive bortvist i længere tid eller for evigt. Vi accepterer ikke: Vold, trusler, tyvekoster, narkotika, råberi og fuldskab på "markedet". Vi yder ikke kredit - betaling for bord skal ske forud.

Politiindsatsen:

Københavns Politi kan spille en afgørende rolle i hele indsatsen. Dels er embedets holdning til forsøget vigtigt, men også deres evne til at understøtte den pædagogiske dimension. Her menes konkret, at håndtere personer, som ikke vil tilslutte sig regelsættet for handel på bazaren. Og som således ikke kan betrages som værende omfattet af den tilladelse, de registrerede kræmmere og medlemmer handler under.

Her vil det i nogle situationer, især i opstartsperioden, vise sig at være meget nyttigt, hvis politiet møder op og bidrager ved at håndhæve politivedtægten på arealet. Målrettet de personer der ikke har et bord med deres navn på. Personer som "ulovligt" har taget ophold på bazarens område med henblik på salg.

Dermed skelner vi i indsatsen mellem de kræmmere, der forsøger at skabe en bedre kultur og som forsøger at tage et større ansvar. Også dem, der har fravalgt, at leve op til det regelsæt, som kræmmerne selv har vedtaget.

Relativt hurtigt vil denne differentierede tilgang stå klart for enhver, og signalet til hele miljøet er tydeligt. Du kan stå her i fred, hvis du spiller med.

Donationer:

Det må forventes, at der vil være borgere med sympati for initiativet, som får den idé at donere deres eget genbrug til bazaaren. Der skal derfor indtænkes et system, så der ikke opstår konflikter og uro omkring, hvilke kræmmere der skal have lov til at sælge genbrug fra donationer. Eventuelt kan der oprettes et centralt bord, som er dedikeret til fællessalg. Indtægter kan evt. gå til renhold, vedligehold, pladsmænd, fælles forbedringer/aktiviteter. Al

Booking/Tildeling System:

Det kan ske, at bazaren med tiden vil få kapacitetsproblemer. Der er kun plads til et begrænset antal borde på arealet, hvorfor der kan opstå situationer, hvor det ikke vil være muligt at imødekomme alle anmodninger om at få et bord. Vi skal have udarbejdet et system i samarbejde med kræmmerne, der sikrer, at alle interesserede har de samme muligheder for at få adgang til et bord.

Kulturelle markeringer, kommunikation og indslag:

Som et led i at gøre bazaren mere tryk og attraktiv, vil vi søge midler til at skabe en række mindre kulturelle indslag, der kan være med til at profilere bazaren mere positivt i lokalområdet. Det vil blandt andet være i form af musikalske indslag med artister og musikere med især Roma baggrund.

Vi vil ansøge DSB om tilladelse til at sætte tre plakattrammer op under togbroen på den grønne væg. Det er information om bazaren til kræmmerne og borgerne. Alternativt så kan vi overveje klapskilte. Med tydelig skiltning på egne tavler, så kan vi også sikre information om markedsdage, events og åbningstider.

Forud for lancering vil vi informere lokalt om initiativet gennem opslag i opgange i nærområdet og ved at række ud til lokale medier, så flest muligt i bydelen bliver opmærksomme på, at vi sætter et forsøg i gang. Vi vil også søge en dialog med boligforeninger med henblik på et samarbejde omkring en organiseret indsamling af genbrug.

Dialogmøder/Følgegruppe:

Vi vil nedsætte en følgegruppe, hvor vi kan have en løbende dialog mellem projektets hovedaktører og tilpasse indsatsen efter behov. Eksempelvis med Føtex, Nørrebro/Bispebjerg Lokaludvalg, Københavns Politi (Nørrebro Nærpoliti), Lygten Kultur Station, boligforeninger samt projektets initiativtagere.

Løbende tilpasning og udvikling af arealet:

Det er oplagt, at et pilotprojekt af denne karakter vil afdække en række uforudsete udfordringer. Derfor vil en følgegruppe også kunne bidrage til, at vi hurtigt kan identificere disse og forhåbentligt løbende arbejde for at sikre en tilpasning og positiv udvikling af indsatsen.

I best case så kan man på sigt overveje at ansøge fonde om tilskud til indretning af byrummet. Forbedre renovations forhold, tryghedsskabende belysning samt tydelig afmærkning og skiltning.

Evaluerings/Monitorering:

Problemet er grundigt belyst i form af borgerklager til forvaltning og politiet. Der ligger derfor empiriske data, som kan understøtte en fremtidig opgørelse af omfanget af oplevede gener. Det er ikke til at forudsige, om der vil komme flere eller færre klager, men det kan ske, at indholdet af klagerne vil skifte karakter og/eller alvorsgrad.

Det er dog vores forhåbning, at indsatsen vil bidrage til at nedbringe oplevelsen af utryghed samt antallet af gener og klager. Det er også en målsætning, at se om projektet kan bidrage til, at aktørerne vil tage et større ansvar for arealerne og mere aktivt bidrage til at nedbringe såvel utrygheden, som affaldsmængderne.

Vores dialog med en større kreds af kræmmere har afdækket, at de ikke har nogen større indgående forståelse af, hvad der gør de lokale utrygge. Det kan vi arbejde med.

Et halvt år før pilotprojektets udløb vil vi med udgangspunkt i en samlet status for hele indsatsen i dialog med myndighederne vurdere, om det giver mening at ansøge om en forlængelse.

Økonomi, materialer og behov:

Det vil være nødvendigt at tilvejebringe et beløb til at afholde de direkte omkostninger i forbindelse med udvikling og implementering af projektet, men også i forhold til den løbende drift.

Herunder udgifter til design af pladsen (udvikling af plantegning), udstyr (borde, stole, opbevaring), etablering af strøm, skiltning (plakatrammer, informationsmateriale, distribution), optimering af renhold, oversættelser af materialer, etablering af brusebad og en informationsside.

Desuden skal vi finde midler til administration og projektkoordination inkl. timer til bazar koordinatoren.

Indsamlingsordning:

Skal dette sættes i system, så vil det kræve en varevogn og koordinator timer. Til gengæld kan det skabe en merværdi i form af færre indbrud.

Indtægter:

De løbende indtægter fra leje af borde kan dække nogle omkostninger, men det er svært at vide på forhånd, hvilket omfang det vil få. Vi anslår at en kræmmer på en god dag omsætter for 5-600 kr. Mens de på en stille dag måske har 100 kr. ud af 10 timers arbejde. Ved 20 borde á 30 kr. Giver det 600 kr til at dække pladsmanden, som ikke kan sælge selv, når vedkommende skal tage ansvar for bazaren. Dermed er der en solidarisk aflønning og ansøger står uden arbejdsgiveransvar. Det er en kollektiv dags ansættelse.

Pladsmandskoordinatoren samt midler til kulturelle indslag skal vi ansøge om fra eksterne kilder som Nørrebro og Bispebjerg Lokaludvalg, Områdefornyelsen Bispebuen, Nordea-Fonden, Salling Fondene og andre.

